

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst 2010 voor Mark Manders

Koninklijke Hoogheid, leden van het bestuur van de Dr. H.P. Heineken Foundation en de Stichting Alfred Heineken Fondsen, en in het bijzonder haar voorzitter mevr. De Carvalho, geachte laureaten en andere aanwezigen.

De jury van de Dr. A.H. Heinekenprijs voor de Kunst 2010 kent de prijs toe aan beeldend kunstenaar Mark Manders. De jury roemt Mark Manders (1968) om zijn vermogen met een heldere beeldtaal een eigen wereld te creëren, die intrigeert en zich in het geheugen vastzet. Zijn werk geeft de toeschouwer alle ruimte voor vrije associatie. De jury waardeert de consistente ontwikkeling in zijn oeuvre, waarmee Manders ook buiten Nederland zijn sporen heeft verdiend.

Mark Manders maakt installaties, tekeningen, sculpturen, films en publicaties. Zijn werken staan niet op zichzelf, ze maken deel uit van een totaalproject dat hij 'Zelfportret als gebouw' noemt. Het gebouw is een fictieve constructie die voortdurend wordt uitgebreid. Het gaat daarbij om de wisselwerking tussen het ding en het menselijk denken. De bestaande wereld geeft volgens de kunstenaar toegang tot een andere, onzichtbare wereld van gedachten. Zijn werken ziet hij als een verbeelding van de stroom van zijn gedachten, die als het ware op een cruciaal punt is stilgezet. Soms lijken zijn werken gestoeld op een hermetische beeldtaal, zoals die werd gehanteerd door alchemisten. Bij de raadselachtige voorstellingen uit het 'Rosarium philosophorum' uit 1550 staat geschreven: 'Daar waar we toegankelijk hebben gesproken hebben we niets gezegd. Maar waar we iets hebben vastgelegd in geheimtaal en beelden, daar hebben we de waarheid versluierd'. (cf. A.Roob, *Alchemie & mystiek*, Keulen 1996, p.11).

De werken zijn uitgevoerd in uiteenlopende materialen: hout, ijzer, brons, kunststof, touw, zand, papier en zelfs theezakjes. Ze bestaan uit herkenbare elementen, zoals een mensfiguur, een rat, een tafel, een stoel of een fabrieksschoorsteen, bij elkaar gezet in raadselachtige composities. Titels als *Balancing Act*, *Livingroom Scene*, *Writing Room/Fiction Machine* of *Isolated Bathroom* veranderen de werken in een wereld van poëtische associaties. Cruciaal is dat zijn werken een visuele aanwezigheid hebben, waardoor je er niet aan voorbij kunt gaan, maar stil blijft staan in verwondering.

Mark Manders (Volkel, 1968) volgde de Grafische School en studeerde aan de Kunstacademie in Arnhem. Zijn werk is veelvuldig tentoongesteld. Eenmanstentoonstellingen had hij in Nederland onder andere in Kröller-Müller Museum in Otterlo, maar vooral in het buitenland, zoals het Kunsthaus Zürich, Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent, Pinakothek der Moderne in München, Irish Museum of Modern Art in Dublin, The Berkeley Art Museum en The Art Institute in Chicago. Manders participeerde voorts in talrijke groepstentoonstellingen. Zijn werk was te zien op de Biënnales van São Paulo, Berlijn en Venetië en de Documenta van Kassel. Mark Manders won een aantal prijzen, waaronder de Prix de Rome en de Philip Morris Kunstprijs – Beeldende Kunst. Het werk van Mark Manders is opgenomen in een indrukwekkend aantal nationale en internationale collecties, zoals het Stedelijk Museum in Amsterdam, het Van Abbemuseum in Eindhoven, het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem, het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen, het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst in Gent, Die

Pinakothek der Moderne in München, The Irish Museum of Modern Art in Dublin, Kunsthaus Zürich, Museum of Modern Art in New York, The Museum of Contemporary Art in Chicago, The Walker Art Center in Minneapolis en het Los Angeles Museum of Contemporary Art.

Mark Manders is vandaag niet aanwezig bij de uitreiking van de Heinekenprijs. Dit heeft een bijzondere reden: morgen is de officiële opening van zijn solotentoonstelling in het UCLA Hammer Museum in Los Angeles, Verenigde Staten. Een belangrijke tentoonstelling, die in 2011 ook zal doorreizen naar het Aspen Art Museum en het Walker Art Center in Minneapolis.